

זוהי גוון

רמזים על פרשת השבוע

פרשת
נח

מה בגליון?

חם עורר את מידת הדין

חשוב להיות 'נח'

איזה פירוש נכון?

הדרך לעורר את הרצון העליון

אצל הגויים היום קודם ללילה

רמזי מידות התיבה

שם י"ק - המסמל את הקשר בין איש לאשה - "זכו שכינה ביניהם"

מה הקשת באה ללמדינו?

בס"ד

חם עורר את מידת הדין

"אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת הָאֱלֹקִים הִתְהַלֵּךְ נֹחַ" (ו) (ט)

שמעתי מפי ה"שפע חיים" זיע"א שביאר את הפסוק כך:

אלה תולדות נח - נח איש צדיק תמים היה בדורותיו - את האלקים התהלך נח.

דלכא' קשה למה כתוב שם אלקים - מידת הדין, אלא מכיון שראה את הבן שיוצא ממנו [-תולדותיו] שהוא חם אבי כנען, אביהם של הישמעאלים וכו'.

❧

חשוב להיות 'נח'

"אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נֹחַ נֹחַ" (שם)

שמעתי מהגאון הרב ר' יעקב פרידמן שליט"א (ר"י תפרח) ביאור בדרך הדרש "אלה תולדות נח - נח",

מכאן אנו לומדים שחשוב מאוד להיות בן אדם נח...

❧

איזה פירוש נכון?

"אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו" (שם)

רש"י מביא ב' פירושים:

"בדורותיו. יש מרבתינו דורשים אותו לשבח, כל שכן שאילו היה בדור צדיקים היה צדיק יותר, ויש שדורשים אותו לגנאי, לפי דורו היה צדיק, ואילו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום (סנהדרין קח).

החזו"א אמר שעני הפירושים בוודאי אמת, השאלה רק מה התורה באה לומר את החלק המשובח שבזה או להיפך.

❧

הדרך לעורר את הרצון העליון

"צַהַר תַּעֲשֶׂה לַתִּיבָה" (ו טז)

ראיתי בכתבי אאמור"ר הרה"צ זצ"ל שהביא רעיון מצדיקים על פסוק זה:

"צהר תעשה לתיבה", תיבה מלשון מילה, של תפילה, וצהר אותיות רצה ואותיות צרה,

- על ידי התפילה נעשה מ-צרה ל-רצה, התיבה
- התפילה - היא צהר שמאיר.

אצל הגויים היום קודם ללילה

"יְוִם וְלַיְלָה לֹא יִשְׁבְּתוּ" (ח כב)

כאן הפסוק מקדים את היום ללילה, אפילו שהכלל
תמיד שהיום הולך אחר הלילה?! כמו שהוזכר בפרשת
בראשית כמה פעמים - "ויהי ערב ויהי בוקר"?

אלא כאן שמדובר על בני נח והרי אצל הגויים הלילה
הולך אחר היום,

דהנה יש שאלה מה עשו בני נח בשבת, מצד אחד לבני
נח אסור לשבות שהרי כתוב "יום ולילה לא ישבותו"
ומצד שני כתוב שהאבות הקד' (שהם בני נח) שמרו את
התורה, הכיצד זה יתכן, שישמרו את השבת? אלא
מתרצים שהם היו עושים מלאכה בליל שבת, שאז אצל
הגויים זה לא שבת, שהרי הלילה הולך אחר היום ואצל
ישראל זה כבר שבת ואין בכך משום 'גוי ששבת'.

רמזי מידות התיבה

**"וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ לְשֵׁלֶשׁ מֵאוֹת אֶפֶס אַרְבַּּת הַתְּבָה
תְּמַלִּימ אֶפֶס רְחֹבָהּ וְשֵׁלֶשִׁים אֶפֶס קוֹמָתָהּ: צִהָר תַּעֲשֶׂה
לְתַבָּה וְאֶל אֶפֶס תְּכַלְכְּנָה מְלֻמְעָלָה" (ו טו-טז)**

בספרים מובא שהרב ר' וואלף קיצעס שאל את רבו
הבעל שם טוב הקד' למה אלו היו מידות התיבה? ועל
דרך הפשט בשביל שיכיל את כל הבעלי חיים לתקופה
ארוכה.

אמר לו הבעש"ט שהרי כתוב "ותמלא הארץ חמס"
והמבול בא להחריב את העולם שאחריו ישארו
הצדיקים בלבד, ואז צריך לברוא את העולם מחדש
כביכול, מי היה האחראי לכל החטאים שהיו? הנחש
והס"מ, שלשמו מצורף א"ל (ונהיה סמא"ל) לכן כשרצו
לברוא מחדש השתמשו באותיות הטובות שלהם, דהיינו
א"ל מהס"מ, ונ"ש מהנחש, וזה היו המידות של התיבה -
ש' שלש מאות אמה ארכה, נ' כנגד הנ' של הנחש,
שלשים אמה קומתה זה כנגד הל' של הס"מ ואל אמה
תכלנה מלמעלה כנגד הא' של הס"מ.

ובסגנון דומה כתוב גם בשם הגר"א [על הנקודה של
הנחש וכו' - ולא את הרעיון של מידות התיבה] על
מאמר חז"ל "ארס נחש בין שיניו עומד" שזה רומז לשמו
של השטן הוא הנחש, ששני שמותיו 'שטן' ו'נחש'
האותיות הפנימיות הן: חט והנותר פעמיים שן, זה
הכוונה ארס נחש בין שיניו עומד בין שן לשן, ומה
שנכתב חט בלי א' משום שהא' זה כנגד אלופו של עולם

ד' יתברך, ולכן בר"ה לא אוכלים אגוז שהוא בגימ' חט
בלי הא'. וכן בשעיר ע"ז כתוב חטת בלי א', [ויש לציין
ששמעתי פעם שהגר"מ שפירא זצ"ל ביאר מדוע בנחש
הנ' קודם לש' ובשטן הש' קודם].

נמצא אם כן שהארץ מלאה חמס היינו הח' של הנחש ו-
ס"מ. כשבאו לברוא עולם חדש השתמשו באותיות
הטובות שנשארו כנ"ל.

בדרך אחר שמעתי מידידי הגאון הרב אורי יונגרייז
שליט"א תיבה זו מילה - דהיינו שפה ולשן (כתיב חסר),
והן מדות התיבה: ל' (קומתה), ש' (אורכה), נ' (רוחבה).

אחר כך ראיתי בספר 'ניצוצי שמשון' מובא כן גם
מהגה"ק ר' שמשון מאוסטרופולי זיע"א בתוספת דברים:

הוא כותב שלמעשה שמו של השטן 'סמאל' - עיקר שמו
'ס"מ' אלא שצירפו לשמו אותיות א"ל משם ד', וכן הנחש
עיקר שמו ח' כמו שנקרא בארמית 'חיויא' והוסיפו לו
אות נ' משם אדנות ואות ש' משקי, הטעם שהוסיפו להם
שמות ואותיות אלו כדי שלא ישחיתו את כל העולם,
וממשיך ומבאר שבשעת המבול כשהשחית כל בשר את
דרכו, לקח הקב"ה שמותיו מהם ועל ידי זה נגרם החורבן
הגדול של המבול וזה מה שכתוב "כי מלא הארץ - חמס"
דהיינו האותיות הנשארות מנחש.

ונח הצדיק צווה על ידי הקב"ה לעשות תיבה להגן עליו
מהרע ומשורשו ועל כן היתה התיבה באלו המידות
דוקא, כנ"ל.

ובמדרש (שמות רבה פרשה ג') אין הנחש ממית אלא
החטא ממית, בדרך הרמז מתפרש כנ"ל. לא הנחש ממית
אלא האותיות ח' וט' הם שממיתים, שהרי אמרו בגמ'
(ב"ב טז) "הוא השטן הוא היצה"ר הוא מלאך המוות",

[בהערות בניצוצי שמשון מביאים כתב וקבלה ערך ח'
בשם הזוהר הקד' שמאות ח' יונקים הקליפות]

חשבנו לבדוק את האותיות ה"טובות" שבשמו של הנחש,
ומצאנו בהם רמז נפלא:

הנה המילה נחש בגימ' 358, בלי האות ח' 350, אם ניקח
את השטן בלי האות ט' ש"ן - 1000 [הן' סופית בחשבון
מנצפ"ך] סה"כ יוצא - 1350, ויש את הכלל ש-1000
נהפך ל-א' - קיבלנו מספר 351,

מא' עד 26 [דהיינו שם הוי"ה - 26] זה בדיוק 351 !

ונחזור לאותיות "הבעייתיות" של הנחש והשטן היינו
אותיות ח"ט, ומצאנו בהם רמז יפה:

מא' עד ח' יוצא 36,

מא' עד ט' - 45

וביחד = 81, בגימ' אף. מסמל חרון אף. ומסמל את
החטא של הנחש שפתח ב-אף כמו שאמרו חז"ל במדרש

תחתים שנים ושלישים כולם שוים נמצא ק"ן אלפים אמה לכל מדור ומדור. נמצא ט"ו אלפים אמה שבכל שטח אמה כנגד ט"ו אמה שגברו המים על ההרים. וק"ן אלפים אלו שבכל מדור כנגד תגבורת המים ק"ן יום והוא ט"ו עשיריות. וכל מספר ט"ו אלו מורה שאע"פ שנחתם דינם על הגזל, מ"מ עיקר ההתחלה היתה בעבור הזנות וחילול השם של י'ה העולה ט"ו.

וכן מצינו בחזקיה, שנענש מתחלה על שלא עסק בפרייה ורבייה (ברכות י). ואמר לו הנביא צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה (ישעיה לח.א) ודרשו רז"ל שם כי מת אתה בעה"ז ולא תחיה לעה"ב ומה חרי האף הגדול הזה שבעון ביטול פרייה ורבייה יהיה נענש בזה ובבא, אלא לפי שנא' (שם כו.ד) כי ביה ה' צור עולמים ומזה למד שהעה"ז נברא בה"א והעה"ב ביו"ד וע"י שלא עסק בפרייה ורבייה גרם לשם של י"ה שיסתלק מן איש ואשה והוי כאילו החריב כל שני עולמות אשר מציאתם תלוי בשם של י'ה כי יסתלק השם מכל הנבראים ויעלה לו השמימה על כן דינו להיות נטרד מן שני עולמות. וכן דור המבול לפי שחללו שם של י'ה היה ג"כ דינם חרוץ ליטרד מן העה"ז והעה"ב כדאיתא בפרק חלק (סנהדרין קז:). שדור המבול אין להם חלק לעה"ב כו'. לכך נאמר בהפכו (תהלים קיח.טז) לא אמות כי אחיה, לא אמות בעה"ז כי אחיה גם לעה"ב, ואספר מעשה י'ה כי ביה ה' צור עולמים כי שני העולמות הם מעשה י'ה. לפיכך כשחזר חזקיה בתשובה וקבל עליו לעסוק בפרייה ורבייה והחזיר שם של י'ה למקומו ע"כ נאמר לו (ישעיה לח.ה) הנני יוסיף על ימיך ט"ו שנה כנגד שם של י'ה, ונאמר הנני יוסיף מלה זרה בדקדוק כי הל"ל הנני מוסיף אלא לפי שהנני יוסיף ר"ת י'ה להורות שבזכות שם של י'ה זכה להוספה זו.

וזהו שמסיק במסכת סוכה פרק החליל (נג). כשכרה דוד השיתין בקש התהום להציף עלמא כו' עד אמר דוד ט"ו שיר המעלות ואסקיה. לפי שידע דוד שדור המבול נענשו בתהום רבה בעון הזנות כי מי התהום מים נסתרים, והזנות קראו שלמה (משלי ה.טו) מים גנובים. דהיינו נסתרים הפך ממה שנאמר (שם ט.יז) שתה מים מבורך וגו'. לפיכך כשהיה דוד צריך להעלות התהום היה מתירא שמא ע"י שיעלהו יציף העולם כדרך שנעשה לדור המבול ע"כ אמר ט"ו שיר המעלות לרמוז שבזכות שישראל גדורין מעריות ושם י'ה מתוון ביניהם ינצלו מתהום רבה. וזהו שמסיק באותן ט"ו שיר המעלות (תהלים קכח.ג) אשתך כגפן פוריה וגו' אמר אשתך האל"ף נקודה בסגול להורות שמדבר בזמן שג' שותפין באדם אב ואם והקב"ה וכשהקב"ה שותף בדבר א"כ שם י'ה מתוון ביניהם לכך נאמר פוריה בתוספת י"ה. וכן ארז"ל (סוכה נא:) בין עזרת אנשים לעזרת נשים היו ט"ו מעלות, וכל זה מורה שמספר ט"ו תמיד מתוון בין איש לאשה כי כל זה נמשך מקדושת שם של י'ה על כן היו כל

והבאנו זאת במקו"א את הרמז שאמר ר' שמעלקא מניקלשבורג זיע"א על המדרש "ד' פתחו ב-אף ונאבדו" שזה ר"ת נאק"ה, והראשון הוא הנחש והאחרון הוא המן, (וכתבנו על זה בקונטרס אהל ברוך רמזים על פורים בס"ד).

עוד רמז מהניצוצי שמשון לבאר מה שכתוב בזהר בפרשה:

תא חזי שיעורא דתיבא מראים על גבורה

ומבאר הניצוצי שמשון: שמות הוי"ה ואדנות בהכאה כל אות כפול האות המקבילה א' של אדנות בי' של הוי"ה וכן הלאה

$$א \times י = 10$$

$$ד \times ה = 20$$

$$ו \times י = 300$$

$$י \times ה = 50$$

וביחד יוצא - שלשים כנגד קומתה של התיבה, 300 כנגד אורכה, וחמישים כנגד רוחבה.

שם י"ק - המסמל את הקשר בין איש לאשה -

"זכו שכינה ביניהם"

"שָׁלַשׁ מֵאוֹת אֶפְסָה אֶרְךָ הַתְּבֵּה" (ו טו)

הכלי יקר מפרט ומרחיב מאוד את הנושא של המספר 15 בפרט בכל ענייני נישואין ולגודל חשיבות הדברים היסודיים נצטט את דבריו כלשונם:

"פרט לנו הכתוב מדת ארכה ורחבה וקומתה מחמת שני דברים. האחת וכו'. השניה היא להודיע לנו שעיקר התחלת מי המבול היה בעבור הזנות כמ"ש ויראו בני האלקים את בנות האדם. וגו' וכאמרו רז"ל (סנהדרין קח.). ברבה קלקלו וברבה נדונו, וטעמו של דבר לפי שע"י הזנות חללו קדושת שם של י'ה המתוון בין איש לאשה ובהתחלק מהם יו"ד ה"א נשאר אש ואש {א.ה} הבאנו מהרוקח שהדוגמא של זיווג שאין שכינה ביניהם זה המן וזרש שהם ביחד בגימ' 602 כמנין אש אש {כמ"ש (איוב לא.יב) כי אש היא עד אבדון תאכל. וזה שאמרו רז"ל (סנהדרין קח:) ברותחין קלקלו וברותחין נדונו כי הם הציתו את האש בעצמם וכן מצינו בפרשה זו מספר ט"ו בכמה מקומות שנאמר חמש עשרה אמה מלמעלה גברו המים. וכן תגבורת המים חמשים ומאת יום דהיינו ט"ו עשיריות. וכן מספר אורך ורוחב וקומה של התיבה מורה ג"כ על מספר ט"ו כי שלש מאות אמה באורך על רוחב חמשים נמצא בכל שטח של אמה אחת ט"ו אלפים אמה על אמה. ושלישים אמה קומתה והיו בה שלשה מדורים הרי עשרה אמות לכל מדור ומדור כי היו בה

ביחד "בה - בו - במ" בגימ' - 57 כמנין ז"ן דהיינו פרנסה וכו'.

מה הקשת באה ללמדנו?

"וְהִיְתָה הַקְּשֻׁת בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים לְזָכֹר בְּרִית עִוְלָם" (ט טז)

הקב"ה נשבע שלא יביא מבול, ובמקום זה יביא קשת בענן, מכיון שזה מסמל את החטא, לכן לא ראוי להסתכל בקשת.

זכיתי לשמוע דברות קדשו של ה"שפע חיים" מקלויזנבורג זיע"א בדבריו העיר כמה הערות,

א' - למה הקב"ה צריך סימן וכי הוא 'לא זוכר' מה שהבטיח שלא יביא מבול?

ב' - [שאלה שכבר נשאלה על ידי הראשונים]: קשת זה לכאול' משהו טבעי שנוצר מהמפגש בין קרני אור השמש למים, ולמה זה מראה על 'ברית'?

אלא ביאר ה"שפע חיים" זיע"א יבוא זמן שהעולם יהיה 'ערפל' [והיה בענני ענן...] כולו יהיה מלא כפירה, אפיקורסות וטומאה ושאר מרעין בישין, בזמן המבול כשהיה כזה מצב, הקב"ה הביא מבול, אבל אחרי שה' נשבע שלא יבוא מבול, מה יהיה? אלא ד' נשבע שהאור של התורה שאפילו קצת אברכים (אפאר יונגלייט) ישבו וילמדו בקצה העולם האור של התורה שלהם יעבור את כל העננים והערפל ויאיר את הקשת בענן, ותורתם תגן על כל העולם שלא יבוא מבול,

צדקת נח לא הגינה על הכל, אבל כאן הקב"ה הבטיח שהוא יסתכל על זה וזה ידחה את כל החושך.

מדות הללו של התיבה תמיד קרובים למספר ט"ו כאמור. עכ"ל.

נביא עוד כמה רמזים נוספים, הנה במנין בני ישראל כתוב על כל משפחה ומשפחה בתורה כינוי "משפחת הישוי וכו' " ומבאר רש"י שהשם בא לדחות את טענת העכו"ם שטענו - אם בהם משלו המצרים קל וחומר בנשותיהם, ובכך רצו להוציא שם רע על קדושת ישראל, לכך הוסיף הכתוב לכל משפחה שם י"ה והעיד על קדושתם, ומדוע נבחר דווקא שם זה? כי זה השם שמסמל את הקשר של האיש והאשה ששכינה ביניהם, יש לציין עוד נקודה שהשם הזה מופיע קודם האות ה' ולא כסדר השם שמקודם האות י', והסיבה היא בגלל שהאות ה' מכוונת על הנשים והשמירה היתה בעיקר מצידם.

בתפילות השבת יש שינוי מעניין בנוסח התפילה בין תפילת ערבית שחרית ומנחה, שבערבית אומרים "וינוחו בה", בבוקר "וינוחו בו" ובמנחה "וינוחו במ", והדבר אומר דרשני,

והביאור הידוע ששבת בלילה זה ככלה כנוסח קבלת השבת "בואי כלה בואי כלה", בבוקר כחתן וכמו שאומרים בנוסח התפילה "ישמח משה" - מצות החתן לשמח את הכלה, ובמנחה הנוסח הוא "וינוחו במ" שזה חיבור של בו ו-בה שהם בגימ' ט"ו וזה המספר של שם י"ק המסמל את החיבור של האיש והאשה.

[במאמר המוסגר: מעניין לציין שגם במציאות היום יש צעצוע של הילדים הנקרא בובה ולמרות שיש כל מיני דמויות שונות של בעלי חיים לאף אחד מהם לא קוראים בובה רק לדמויות של ילד/ילדה]

לעילוי נשמת הרה"צ ר' ברוך בן האדמו"ר ר' אברהם

מלוצק (תל אביב) זללה"ה

יומא דהילולא ל' תשרי

השיעור נכתב ונערך מתוך ההקלטה במערכת קול הלשון

ניתן לשמוע שיעורי רמזים על סדר הפרשיות ושיעורים על עניינים בסוגיות הש"ס -

דרך בנק התורה שע"י קול הלשון מספר ישיר בנק התורה : 0732951222, או בלחיצה פעמיים

כוכבית במספר הרגיל: 036171111 להקיש קוד 642106 ואח"כ קוד כניסה 068068 בחירת מדור וכו'

להערות או בקשה לקבל דף זה נא לפנות לכתובת מייל x0527136245@gmail.com

כמו-כן ניתן להשיג את הקונטרסים על המועדים בטלפון - 0534142879 או בכתובת מייל הנ"ל